

หลักการและประเด็นสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติม
ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข
สำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.

๑. ความเป็นมา (สภาพปัญหาและเป้าหมาย) *

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้จำนวนผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้ป่วยระยะสุดท้าย ผู้ป่วยสมองเสื่อม และผู้ที่มีข้อจำกัดในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลสุขภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องในชุมชนตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) เพื่อลดภาวะแทรกซ้อน ลดการเข้ารับการรักษาซ้ำในสถานพยาบาล และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการและครอบครัว

แม้ว่าสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้สนับสนุนการจัดการดูแลระยะยาวสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงผ่านกลไกหน่วยบริการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง แต่การดำเนินงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีลักษณะเฉพาะด้านโครงสร้างการบริหารจัดการและการจัดการบริการสาธารณสุข จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกันในการบริหารงบประมาณ การกำกับติดตาม และการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องกำหนดแนวทางรองรับการจ่ายค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนการดูแลรายบุคคล การบันทึกข้อมูล การรับรองผลงานบริการ และการจัดเก็บหลักฐานการให้บริการ เพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๒. สาเหตุของปัญหา

กรุงเทพมหานครยังไม่มีระเบียบรองรับการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ช่วยเหลือดูแล ในลักษณะเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภูมิภาค (สปสช.เขต ๑ – ๑๒) แต่เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่แตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของกรุงเทพมหานครเป็นการเฉพาะ

๓. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎเพื่อแก้ไขปัญหา

ด้วยข้อ ๗๒.๑.๒ และข้อ ๗๔ แห่งประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดให้ค่าบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ในชุมชน รวมถึงผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลแบบประคับประคอง ให้ สปสช. สนับสนุน ค่าใช้จ่ายให้กับหน่วยบริการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบ หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ตามจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในท้องถิ่นที่ได้รับการอนุมัติแผน การดูแลรายบุคคล (Care Plan) โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงการจ่ายเป็นค่าจ้างผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะ พึ่งพิง (Caregiver) โดยในพื้นที่ สปสช. เขต ๑๓ กรุงเทพมหานคร ดำเนินงานตามประกาศคณะกรรมการ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่กำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ของกรุงเทพมหานคร ประกอบกับข้อ ๘ วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้กรุงเทพมหานครดำเนินงานและบริหารจัดการ ระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้เงินที่ได้รับจากกองทุนหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติในส่วนบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงหรือบริการอื่น ให้กรุงเทพมหานครสมทบเงิน เพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นค่าบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง หรือบริการอื่นตามที่สำนักงานกำหนด ดังนั้น การดำเนินงานและการบริหารจัดการงบประมาณสำหรับการจัดบริการสาธารณสุขแก่ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ในชุมชนกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน เพื่อรองรับ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายและการกำกับติดตามการดำเนินงานให้สอดคล้องกับภารกิจและโครงสร้างการบริหาร ของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส คำนึงถึง และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบาย ด้านหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อันจะส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็น ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งถึง และมีคุณภาพ จึงต้องออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่าย ค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข โดยไม่สามารถใช้มาตรการหรือวิธีการอื่นใดนอกจากการตราเป็นกฎหมาย

๔. ความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสำหรับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายของระบบหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ สนับสนุนให้ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนได้รับบริการสาธารณสุขและการดูแลระยะยาวตามแผนการดูแล รายบุคคลอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความจำเป็นด้านสุขภาพของแต่ละบุคคล และส่งเสริม การดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร หน่วยบริการ และภาคีเครือข่าย ที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๕. คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายหรือกฎหมายที่นำมาปรับปรุงความคิดเห็น *

ร่างประกาศฉบับนี้มีสาระสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน ให้แก่หน่วยบริการหรือกรุงเทพมหานครตามภารกิจที่รับผิดชอบ กำหนดแนวทางสนับสนุนให้กรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการบริหารจัดการและจัดบริการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และบริบทการบริหารจัดการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๖. ผู้เกี่ยวข้อง *

๖.๑ ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน และฟื้นฟูสุขภาพเบื้องต้น

๖.๒ หน่วยบริการ สถานบริการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานของรัฐ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน หรือภาคเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มีใช้เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน

๖.๓ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะผู้บริหารจัดการกองทุนและผู้ซื้อบริการ

๖.๔ กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในฐานะหน่วยงานกำกับนโยบาย และขับเคลื่อนระบบสุขภาพของประเทศ

๗. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (เช่น การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ สังคม)

๗.๑ ด้านการดำรงชีวิตของประชาชน ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชนได้รับบริการสาธารณสุขและการดูแลระยะยาวที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องตามแผนการดูแลรายบุคคล ส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ครอบครัวและผู้ดูแลได้รับการสนับสนุนจากระบบบริการสุขภาพและเครือข่ายการดูแลในชุมชน ช่วยลดภาระการดูแลและเพิ่มความมั่นใจในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

๗.๒ ด้านการประกอบอาชีพและการปฏิบัติงาน หน่วยบริการ บุคลากรสาธารณสุข ผู้จัดการการดูแลด้านสาธารณสุข (Care Manager) และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (Caregiver) มีแนวทางการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายงบประมาณที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดบริการและการบริหารการจัดบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ส่งเสริมการบูรณาการการทำงานระหว่างกรุงเทพมหานคร หน่วยบริการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน

๗.๓ ด้านเศรษฐกิจและงบประมาณ การจัดการดูแลต่อเนื่องในชุมชนช่วยลดความจำเป็นในการเข้ารับบริการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลหรือการนอนโรงพยาบาลโดยไม่จำเป็น อันจะส่งผลให้การใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น การกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนช่วยให้การบริหารงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสามารถตรวจสอบได้

๗.๔ ด้านสังคม ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงสามารถได้รับการดูแลในชุมชนและครอบครัว ลดการแยกออกจากสังคม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และเครือข่ายภาคประชาชนในการดูแลสุขภาพ เกิดการพัฒนาาระบบดูแลระยะยาวในชุมชนที่มีความเข้มแข็งและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและเข้าถึงบริการที่จำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๘. เหตุผลความจำเป็นของการให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้ง
หลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ *

-